

Stockholms
stad

Dennis

Skolprogram för Stockholms stad

Emma

Utgiven av utbildningsförvaltningen, Stockholms stad 2013

Adress: Box 22049, 104 22 Stockholm

Tel: 08-508 33 000 (vx) | **Fax:** 08-508 33 662

E-post: info.utbildning@stockholm.se | **Webbplats:** www.stockholm.se

Form: b-e-r-g.se

Foto omslag: Björn Tesch

Upplaga: 3 000 exemplar

Förord

Människor växer med kunskaper och utbildning ger varje individ möjlighet att forma sitt eget liv. Skolan har därför en viktig uppgift att låta varje elev ständigt mötas av nya utmaningar och få det stöd de behöver för att nå sina mål.

Stockholm är en stark kunskapsregion med bred tillgång till akademisk kompetens inom alla vetenskapsområden, från grundnivå till spetsforskning. I regionen finns många kunskapsintensiva företag, flera världsledande innovationsmiljöer och ett stort antal internationella forskare.

Skolan har stor betydelse för Stockholms framtid som en stad attraktiv för boende och företagande. Stockholms skolor ska därför ha ett tydligt fokus på kunskap samt präglas av hög kvalitet och mångfald. Läraren är elevens viktigaste resurs. Ingen annan faktor är så viktig för skolans kvalitet som en kompetent och engagerad lärarkår.

De nationella styrdokumenterna är styrande för skolans uppdrag och mål. Skolprogrammet visar Stockholms stads ambition och lyfter fram specifika målbilder och utvecklingsområden för att utveckla skolans verksamhet i syfte att alla elever når målen.

Genom att sätta kunskapen i fokus, knyta an till vårt gemensamma bildningsarv, utmana och våga ställa krav, är jag övertygad om att vi tillsammans kan skapa en skola i världsklass, det vill säga vara den bästa skolan för varje enskild elev.

Lotta Edholm
Skolborgarråd

Innehåll

Förord	3
Skolprogram för Stockholms stad ”Skola i världsklass”	6
Kunskap och lärande	8
Lärarna är elevens viktigaste resurs	10
Stimulans och stöd	11
Läs-, skriv- och språkutveckling	15
Matematik, naturvetenskap och teknik	16
It för ett bättre lärande	17
Entreprenörskap	18
Kreativitet och skapande	18
Värderingar, trygghet och hälsa	20
Normer och värden	20
Elevers hälsa	22
Styrning och ledning	24
Ansvar för verksamheten	24
Kvalitetssystem	24
Valfrihet och mångfald	25
Skolorganisation	26

Skolprogram för Stockholms stad

"Skola i världsklass"

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att forma sina egna liv. Stockholms skolor ska präglas av hög kvalitet och mångfald. Elever och föräldrar ska ha valfrihet att välja mellan en rad alternativ och inriktningar.

Tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra ska prägla skolans vardag. Skolan ska inte vara värdeneutral, utan tydligt ta ställning för grundläggande humanistiska och demokratiska värderingar. Skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar.

Stockholms skolor ska erbjuda en utbildning i världsklass. För att lyckas med detta krävs ett tydligt fokus på kunskap.

Stockholm är en stark kunskapsregion med bred tillgång till akademisk kompetens inom alla vetenskapsområden, från grundnivå till spetsforskning. I regionen finns många kunskapsintensiva företag, flera världsledande innovationsmiljöer och ett stort antal internationella forskare.

Globalisering och teknologisk utveckling kräver förändring i förutsättningar för produktion, tjänster, arbete och företagande. Stadens utbildningsväsende ska hålla hög kvalitet och förbereda eleverna för både yrkesarbete och akademiska studier.

Det finns utmaningar och möjligheter som är specifika för stockholmsregionen. Till dessa hör effekterna av en alltmer globaliserad värld, en snabbt växande stad och den segregation som finns i storstäder. Staden växer vilket innebär utmaningar för skolans utbyggnad, organisation samt rekrytering av behöriga lärare. Skolor med låg måluppfyllelse måste lyfta kunskapsresultaten för att skapa en likvärdig utbildning.

De nationella styrdokumenterna är styrande för skolans uppdrag och mål. Skolprogrammet visar Stockholms ambition och lyfter fram specifika målbilder och utvecklingsområden för att utveckla skolans verksamhet i syfte att alla elever når målen. Varje skola ansvarar själv för hur verksamheten når ökad måluppfyllelse. Skolprogrammet gäller stadens skolverksamhet avseende grundskola, grundskolskola, fritidshem, gymnasieskola och gymnasieskolor.

Kunskap och lärande

Skolan ska skapa en stimulerande studiemiljö där eleverna uppnår goda studieresultat. Samverkan mellan näringsliv, skola samt universitet och högskola måste fortsätta att utvecklas. För att stödja eleverna och förbättra undervisningens kvalitet ska den kunskapsmässiga utvecklingen regelbundet följas upp och utvärderas. Resultaten ska på ett tydligt sätt förmedlas till elever och föräldrar. Eleverna behöver veta vilka mål de förväntas uppnå och vad de ska göra för att nå dem. Skolan ska ta ansvar för de resultat eleverna når genom att analysera resultaten och använda analyserna i utvecklingen av arbetssätt och undervisning.

En framgångsfaktor i skolans arbete är en god dialog med vårdnadshavarna. Dessa ska inkluderas i samverkan på individ-, skol- och kommunnivå. Det bör därför finnas samverkansforum på skolorna där vårdnadshavare ges möjlighet till inflytande.

Skolledares och lärares ledarskap är grunden för en god studiemiljö och pedagogisk utveckling och därmed för hur eleverna uppnår målen. Välutbildade, behöriga och engagerade lärare är en förutsättning för att eleverna ska ges bästa tänkbara utbildning.

De första skolåren är av avgörande betydelse och lägger grunden för elevens fortsatta lärande. Baskunskaperna är nödvändiga för elevens förmåga att tillgodogöra sig undervisningen i skolan. Forskning visar att det är viktigt att barn lär sig läsa senast under sitt första skolår för att inte redan från början

komma efter i andra skolämnen. Tidiga kunskapsuppföljningar är en förutsättning för att skolan ska ha full kunskap om elevernas kunskapsnivåer i syfte att säkerställa att alla elever kan läsa, skriva och räkna, senast, när de lämnar årskurs tre.

Alla elever har rätt till betyg som på ett rättvist sätt speglar elevens kunskapsnivå. Stockholm ska kontinuerligt arbeta aktivt med betyg- och bedömningsfrågor i syfte att få en likartad bedömning i alla skolor. Den nya betygsskalan har fler steg vilket syftar till att bedömning av elevernas prestationer är mer rättvis. Tidigare och tydligare betyg ökar också möjligheterna att fånga upp de elever som riskerar att inte nå målen.

De nationella proven utgör inte enbart en kunskapskontroll utan är också en viktig mätare för betygssättning. Samtliga elever i Stockholms skolor deltar i nationella prov. De nationella proven bör rättas av en annan lärare än den som sätter elevens betyg.

Skolan ska arbeta så att eleverna successivt lär sig att ta mer eget ansvar för sig själva, sina studier och sina medmänniskor. Studie- och yrkesvägledning fyller en viktig funktion för att eleven ska kunna orientera sig bland alla alternativ under skoltiden och därför behöver tillgången till studie- och yrkesvägledare kvalitetssäkras.

Fritidshemmets huvuduppgift är att ge god omsorg om yngre grundskoleelever vid sidan av skolundervisningen. Fritidshemmet ska komplettera skolan genom att stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda en meningsfull fritid och rekreation

samt främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Alla elever som riskerar att inte nå kunskapskraven ska erbjudas läx- och studiehjälp i skolan eller på fritids.

De studieförberedande programmen i gymnasieskolan ska ge en utbildning som förbereder studenterna väl inför högre utbildning. Gymnasieskolan ska samverka med högskola och universitet för att till exempel kunna erbjuda universitetskurser redan i gymnasiet. Spetsutbildning ska erbjudas för elever med hög fallenhet för studier inom exempelvis matematik, naturvetenskap och språk.

Yrkesprogrammen ska ge en utbildning som gör att studenterna står väl rustade för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Elever har rätt att läsa in behörighet till högskolan även på yrkesutbildningar. Det är viktigt att Stockholm kan erbjuda lärlingsutbildningar till de elever som så önskar.

Introduktionsprogrammen ska utvecklas. De erbjuder såväl preparandkurser inför nationella program samt mer yrkesinriktade utbildningar med fokus på karaktärsämnen. Elever som saknar behörighet till gymnasieskolan ska erbjudas att gå ett tionde år i grundskolan som alternativ inom introduktionsprogrammen.

Lärarna är elevens viktigaste resurs

Ingen annan faktor är så viktig för skolans kvalitet som en kompetent och engagerad lärarkår. Hur lärarna arbetar påverkar resultaten, vilket innebär att styrning, ledning och uppföljning av lärarnas arbete

är avgörande för hur väl eleverna ska lyckas. Lärare ska ha möjlighet till professionsutveckling och karriär genom att på olika sätt fördjupa sina kompetenser och förmågor samt tillvarata dem i utveckling av undervisningen och skolverksamheten. Kollegialt lärande, möjlighet till stöd, kompetensutveckling och forskning ger lärarna ökade kunskaper om hur elever lär och vilken undervisning som behövs för ett optimalt lärande.

Stockholm ska aktivt arbeta med att öka lärarkyrkets attraktionskraft och ta aktiv del i den statliga satsningen på förstelärare och lektorer. Karriärutveckling för skickliga lärare ska ge en kontinuerlig utveckling av undervisningspraktiker. Lärare ska kunna göra karriär genom att meritera sig som yrkesskicklig lärare eller genom forskarstudier. Stockholm ska bygga upp en struktur för hur karriärtjänster i form av utvecklingslärare, förstelärare och lektorer ska bli en del av läraryrket i Stockholm.

Läraren är den pedagogiska ledaren i klassrummet och ska aktivt leda undervisningen samt följa upp så att eleverna följer med och förstår.

Stockholms skolor ska endast tillsvidareanställa behöriga lärare.

Stimulans och stöd

De elever som har svårt att nå målen ska uppmärksammas tidigt och erbjudas det stöd som behövs. Tillgängligheten både i undervisningen och i den fysiska miljön för elever med funktionsnedsättning ska vara god i Stockholms skolor. Elever som har

behov av särskilt stöd kan bland annat erbjudas stöd-undervisning, läxhjälp, omprioritering av tid mellan olika ämnen och ett extra år. Sommarskolor och lovskolor kan också vara ett sätt att ytterligare stödja elever för att de ska nå kunskapsmålen.

För att säkra att alla elever ska få det stöd de behöver krävs specialpedagogisk kompetens. Stockholms stad ska endast anställa behöriga speciallärare och specialpedagoger. Skolans elevhälsoteam med tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och speciallärare och specialpedagog ska bidra till och stödja elevernas måluppfyllelse. Utbildning och rekrytering av speciallärare och specialpedagoger behöver öka.

En jämlik skola innebär att alla har rätt att nå målen. Elever med funktionsnedsättning ska ha rätt till stöd och hjälp som är anpassade efter deras särskilda situation. Alla elever har rätt att få det stöd som krävs för att nå så långt som de har förutsättningar att nå. Elevhälsoteam, anpassade hjälpmedel och individuella handlingsplaner har visat sig vara framgångsrika metoder för att möta dessa elever.

Elever som kommer till Sverige i skolåldern behöver många gånger extra stöd för att nå kunskapskraven. De kunskaper som eleven har med sig ska valideras och varje enskild elevs behov av särskilda insatser behöver identifieras. Samarbete mellan ordinarie undervisning, stöd genom studiehandledning, modersmålsundervisning och studievägledning är förutsättningar för att förbättra möjligheterna för dessa elever att nå målen.

Varje elev har rätt att mötas av höga förväntningar underbyggt med arbetsätt, metoder och genomtänkt stöd som är anpassat efter elevernas förutsättningar. Genom att uppmuntra elevens egen lust att lära stimuleras eleverna till fortsatta studier. Elevens motivation är den viktigaste drivkraften för goda prestationer. Hur eleverna ser på sin egen förmåga, att de har en förståelse för att de kan lära sig och att de kan ta ansvar och påverka sin egen utveckling, är avgörande för deras motivation. Det är också viktigt för gymnasieskolornas arbete med att minska avhoppet.

För att fler ungdomar ska slutföra sin gymnasieutbildning krävs en rad insatser som sammantaget bidrar till en högre måluppfyllelse. I arbetet för att öka andelen elever som slutför gymnasieutbildning med slutbetyg ingår att kartlägga elever som inte slutför sin gymnasieutbildning inom fyra år. Kartläggningen ska ge bättre kunskap om studieavbrotten inom gymnasieskolan och dess orsaker. Därigenom skapas bättre betingelser för att rektorerna ska kunna initiera och leda ett förebyggande arbete som syftar till att minska studieavbrotten.

Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Stockholms skolor ska uppmuntras att ansöka om spetsutbildning inom olika teoretiska ämnen, för att stimulera elever med hög studiemotivation.

Förskolan och grundskolan (inklusive förskoleklassen och fritidshemmet) har tillsammans

med föräldrarna ett gemensamt ansvar för barns fostran, utveckling och det livslånga lärandet. Det förutsätter fungerande rutiner för övergången från förskolan till grundskolan och en gemensam barn- och kunskapssyn.

Övergången är en ömsesidig angelägenhet för förskolan och grundskolan för att uppnå pedagogisk kontinuitet. Barn har rätt till en väl fungerande övergång på ett likvärdigt sätt oavsett vem som är huvudman för förskolan och grundskolan.

I stadens riktlinjer för övergångar¹ beskrivs hur arbetet ska gå till. I alla stadsdelar finns det handlingsplaner för övergången som omfattar även fristående förskolor och skolor. I riktlinjerna beskrivs bland annat;

- Avslut av barnens förskoletid
- Rutiner för övergången
- Samverkan kring det pedagogiska innehållet
- Överlämnande samtal
- Dokumentation om verksamheten och det enskilda barnet
- Barn som behöver extra stöd

Grundskolan och gymnasieskolan är egna skolformer som erbjuds elever med utvecklingsstörning. Utbildningen i grundskolan ska vara

¹ Stockholms stad har tagit fram gemensamma riktlinjer för arbetet med barnens övergång mellan förskola och grundskolans verksamheter som även inkluderar de fristående.

anpassad efter elevens förmåga och behov av utmaningar. Varje elev har rätt till en utbildning där målet är att kunna klara så höga kunskapskrav som möjligt. Samverkan mellan grundskolan och grundsärskolan är angelägen och en lokalmässig integration mellan dessa skolformer ska eftersträvas.

Elever i gymnasiesärskolan har rätt till en utbildning som ger en god grund för fortsatta studier eller yrkesverksamhet. Inom gymnasiesärskolan erbjuds utbildning inom nationella, specialutformade och individuella program. Eleven väljer själv program efter sina egna intressen och förutsättningar.

Elever som via socialtjänsten är placerade utanför föräldrahemmet har rätt till en god utbildning. Det är mycket viktigt att dessa elever har möjlighet att följa med i undervisningen och får det stöd som de har rätt till.

Att få gå i skola är en mänsklig rättighet. Utifrån barnkonventionens principer om ickediskriminering och rätten till skola har gömda och papperslösa barn rätt till skolgång. De gömda och papperslösa barnens skolgång ska säkerställas och skolorna ska ge barnen rätt stöd.

Läs-, skriv- och språkutveckling

Läsning och skrivning ska vara en naturlig del i det dagliga skolarbetet i alla ämnen. Läsning stärker såväl språkförståelse som fantasi. Genom att läsa, skriva och samtala skapas en språkutvecklande undervisningsmiljö som stödjer lärandet och måluppfyllelsen inom respektive ämne.

Att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur är en prioriterad fråga och därför understryker skolprogrammet vikten av skolbibliotek. Förutom böcker är skolbiblioteken en resurs med tillgång till olika medier för att stödja lärandet och undervisningen. Stockholms skolor ska ha tillgång till skolbibliotek. För att skolbiblioteken ska fylla sin fulla funktion bör skolbiblioteken ha en viss grundläggande bemanning. I de fall en skola inte har möjlighet att driva ett eget skolbibliotek bör överenskommer träffas med stadens folkbibliotek.

I vårt mångkulturella samhälle fyller svenska språket en central roll som sammanhållande kitt. Särskild uppmärksamhet måste riktas mot elever med annat modersmål. Det bästa bidrag skolan kan ge till integrationsprocessen i samhället är gedigna kunskaper i det svenska språket. Modersmålsundervisningen främjar en aktiv flerspråkighet och skapar ökade förutsättningar för kunskapsinhämtning i övriga ämnen.

Matematik, naturvetenskap och teknik

Undervisningen i matematik och naturvetenskap måste vara av hög kvalitet för att höja kunskapsnivån och elevernas intresse för dessa ämnen, samt ge förutsättningar för fortsatta studier.

Matematik är ett verktyg som används såväl i vardagslivet som inom många av skolans ämnen. I takt med att informationstekniken utvecklas används matematiken i alltmer komplexa situationer. Undervisningen i matematik ska ge eleverna möjlighet att

utmana, fördjupa och bredda sin kreativitet och sitt matematikkunnande samt stärka elevernas tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang.

Goda kunskaper i naturvetenskap och teknik har stor betydelse för samhällsutvecklingen. I nära samarbete med näringslivet utvecklas ämnena med särskilt fokus på det entreprenöriella lärandet. Undervisningen ska syfta till att få fler elever att välja fortsatta studier inom naturvetenskap och teknik och även ge en allmän kunskap för att bland annat bidra till ett hållbart samhälle.

It för ett bättre lärande

It som används på ett genomtänkt sätt gör skillnad i skolan. De moderna digitala verktygen har skapat nya förutsättningar för lärande och administration. It är därför en viktig drivkraft i utvecklingen av undervisningen i dagens och framtidens skola och skapar bra möjligheter för samarbete och kommunikation mellan elever, lärare och föräldrar. Skolan har ett viktigt uppdrag att lära eleverna att använda it som en resurs.

Alla elever har under sin skoltid rätt att använda och utveckla sin digitala kompetens och det ska vara naturligt att använda it i sin kunskapsutveckling inklusive informationssökning, källkritik och gott uppförande på nätet. Det är också angeläget att uppmärksamma de risker it-användningen kan medföra avseende exempelvis fusk och bristande källkritik. It i lärandet ger bättre möjligheter till individuali-

sering för alla, inte minst för elever i behov av särskilt stöd och för de elever som är i behov av större utmaningar.

För att IKT² ska användas mångsidigt behöver lärarna ständig kompetensutveckling på området.

I Stockholms skolor ska det finnas en infrastruktur som möjliggör trådlös anslutning för olika digitala enheter.

Entreprenörskap

Entreprenörskap och samverkan med det omgivande samhället, näringslivet samt universitet och högskolor främjar elevernas lärande och ansvarstagande. Entreprenörskap i skolan handlar lika mycket om att främja elevernas självförtroende, nyfikenhet, samarbetsförmåga och vilja att ta eget ansvar som att ge kunskaper kring bland annat projektledning och marknadsföring. Med ett entreprenöriellt lärande kan elever mötas i sina erfarenheter och idéer om hur kunskaper används och på så sätt bli mer motiverade.

Kreativitet och skapande

De skapande ämnena utvecklar elevernas kreativa förmåga och är en viktig komponent för att utveckla eleverna till självständiga individer och bidrar till att kunskapsmålen i högre grad nås. Genom en strukturerad samverkan mellan skolan och kulturen finns

² IKT betyder Informations- och kommunikationsteknik.

en unik möjlighet för Stockholm att säkra barns och ungdomars rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Barnkulturplanen – Kultur i ögonhöjd – är en viktig del i detta arbete.

Målsättningen ska vara att kulturella och konstnärliga uttryck långsiktigt integreras i skolans arbete, vilket också bidrar till att kunskapsmålen i högre grad nås. Det är angeläget att skolan och det professionella kulturlivet möts. Elevernas kunskap om kulturarvet och inspiration att själva skapa kan därmed stärkas. För att underlätta samarbetet och kontakterna mellan förskolan, skolan och det professionella kulturlivet finns dels en webbplats och dels gemensamma möten för att öka samverkan mellan parterna.

Värderingar, trygghet och hälsa

Principen om alla människors lika värde är grunden för all verksamhet i Stockholm. Skolans arbete ska genomsyras av respekt för den enskilda individen, och förmedla grundläggande humanistiska och demokratiska värderingar till eleverna. Ett bra elevhälsoarbete är en grundläggande del i en väl fungerande skola.

Normer och värden

Det är skolans, och ytterst rektors, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Förutsättningen för detta är att alla elever, föräldrar och personal i skolan tar ett gemensamt ansvar för att skapa en miljö som bygger på respekt, delaktighet och jämlikhet som grund för en trygg och utvecklande studiemiljö för alla.

Nolltolerans ska råda mot mobbning, kränkningar och våld. Det är av största vikt att ingen ska vara rädd för att gå till skolan och att arbetet mot mobbning och kränkande behandling ska vara evidensbaserat och resultatriktat. Stockholms skolor ska ha konkreta handlingsplaner mot mobbning och kränkande behandling. Det är skolans uppgift att säkerställa att ingen elev far illa och all personal har ett ansvar att förebygga mobbning och trakasserier. Skolans arbete för trygghet och studiero ska även

ta upp nätmobbning och trakasserier på nätet. Det är viktigt att detta sker i samarbete med elever och föräldrar. Tydliga ordningsregler ska vara väl förankrade hos elever, personal och föräldrar. Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Sexuella trakasserier kan aldrig accepteras. Polisanmälan ska alltid övervägas vid misstanke om brottslig handling i eller i anknytning till skolan.

Skolk är oacceptabelt. Ogiltig frånvaro ska följas upp och åtgärdas. Skolk ska alltid rapporteras till föräldrarna och redovisas i anslutning till terminsbetygen, i såväl grundskolan som gymnasiet.

Alla elever i Stockholm ska få tillgång till samma utmaningar och möjligheter oavsett kön. Att motverka stereotypa könsroller och nedsättande språkbruk är ett viktigt uppdrag. Pojkar och flickor ska ges lika goda utvecklingsmöjligheter.

Stockholms skolor ska arbeta för att upptäcka och förebygga hederskultur. Alla elever har rätt till undervisning i grundskolans alla ämnen, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet. Det är oacceptabelt att elever utestängs från undervisning på grund av föräldrarnas åsikter.

Respekt och hänsyn ska även visas vår gemensamma miljö och skolorna ska därför arbeta så miljövänligt som möjligt. Genom att barn och unga lär sig miljömedvetenhet i ord och handling kan vi i framtiden få en bättre miljö.

Elevinflytande ger träning i demokratiska arbetsformer, värderingar och ideal. Elevorganisering ska finnas på varje skola. Skolan ska också arbeta med former för föräldrainflytande och eftersträva ett gott samarbete med föräldrarna. Skolan ska tillvarata åsikter från elevers organisering.

Elevers hälsa

Att stärka både den fysiska och psykiska hälsan är centralt för elevernas välmående och förmåga att tillgodogöra sig kunskap. Skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete är av stor betydelse. En välfungerande elevhälsa är ett viktigt stöd i detta. Elevhälsan ska också aktivt förebygga och motverka till exempel psykisk ohälsa.

Grunden för välbefinnande under resten av livet läggs under uppväxten. Det är därför avgörande att elevernas psykiska hälsa främjas i skolan. De elever som lider av psykisk ohälsa måste tidigt upptäckas och ges möjlighet till professionell hjälp.

Det är väl belagt i forskning och erfarenhet att barn och unga utvecklas mest gynnsamt om alla vuxna runt barnet och den unge samverkar och drar åt samma håll. Skolan spelar en viktig roll i det förebyggande arbetet mot ungas missbruk och kriminalitet. Stockholms skolor och respektive stadsdelnämnd skriver därför överenskommelser för ett antal samverkansområden samt tar fram rutiner för hur samverkan generellt ska gå till. Exempel på samverkansområden är brotts- och drogförebyggande arbete och barn/ungdomar som far illa eller riskerar

att fara illa. Alla skolor har en kontaktperson inom ”sin” stadsdelsnämnds socialtjänst.

Barn som omhändertagits av socialtjänsten har samma rätt till en bra utbildning som alla andra. Stockholms stad ska ställa höga krav på placerade barns skolgång och kräva att läxhjälp och studiehjälp finns för placerade barn. Elevens skola ansvarar tillsammans med stadsdelsnämndernas socialtjänst för att följa upp elevens utbildning efter placering på HVB-hem, familjehem eller särskilda ungdomshem. Staden ska ha som mål att alla placerade barn får sin utbildning i en kommunal eller fristående skola med tillstånd från skolinspektionen, eller genom avtal med en sådan skola. Inget barn ska placeras utan att det finns en skolplanering.

Skolidrotten har stor betydelse för elevernas fysiska hälsa och bidrar till goda förutsättningar för studier och lärande. Att uppmuntra till fysisk aktivitet bland eleverna är en angelägen uppgift för skolan. Rörelse är viktig för alla elever och skolan ska ha en pedagogik som eftersträvar rörelse. Samverkan med idrottsföreningar bör uppmuntras. En god och säker utomhusmiljö bidrar även till elevernas utveckling och hälsa.

Skolmåltiden har stor betydelse för hälsa och inlärning. Den är en viktig del av skoldagen och ska vara en helhetsupplevelse vad gäller att ge eleverna energi, näring och social samvaro. Stockholm ska bli en föregångskommun när det gäller skolmaten, som ska vara näringsrik och god. Maten ska i så stor utsträckning som möjligt vara lagad från grunden.

Styrning och ledning

I en målstyrd verksamhet är det de professionella, rektor och lärarna, som ska avgöra hur målen ska nås. Stockholms viktigaste uppgift är att skapa nödvändiga förutsättningar för skolorna och att utvärdera resultaten. Det förutsätter tydliga krav och mål.

Ansvar för verksamheten

Kommunfullmäktige i Stockholms stad är huvudman för och har det övergripande ansvaret för Stockholms skolor och fastställer i budgeten förutsättningarna för verksamheten. Kommunfullmäktige ansvarar för att skolan når de nationella målen som staten fastställt. Utbildningsnämnden fattar beslut om resursfördelning till skolorna och ansvarar för uppföljning av resultaten och att skolverksamheten når målen.

Rektor fattar beslut om hur medlen ska användas på den lokala skolan för att organisera verksamheten så att alla elever ges möjlighet att uppnå de nationella målen. Rektors ledarskap är av avgörande betydelse för att hålla en hög kvalitet i skolan. Rektor ska ges möjlighet att ta ett helhetsansvar för verksamheten. Särskilda satsningar ska göras för att stärka rektorerna i deras arbete.

Kvalitetssystem

Huvudmannen och rektor/skolenhet ska, på sina respektive nivåer, systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det innebär

att det måste finnas ett kvalitetssystem med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten.

Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som är väsentliga för uppföljning och utveckling utifrån de nationella målen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektor ansvarar för att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. För huvudmannen utgör den samlade dokumentationen av kvalitetsarbetet ett underlag för bedömning av olika verksamheters skilda förutsättningar och resultat och bildar därmed underlag för prioriteringar och insatser för ökad måluppfyllelse. Betyg, nationella prov och annan bedömning är centrala instrument för att kontrollera om eleverna nått målen, och som underlag för fortsatt planering. Effekter av utvecklingsinsatser i skolan ska tydliggöras och de goda erfarenheterna spridas.

Valfrihet och mångfald

Rätten att välja skola och förekomsten av fristående skolor ökar valfriheten. En mångfald av skolor innebär en ständig utmaning för varje skola att utvecklas och skapar också fler utvecklingsmöjligheter för lärare och skolledare. Likvärdiga villkor ska råda för privata och kommunala alternativ. Det är angeläget att eleven har tillgång till god information vid valet av utbildning och skola. Tjänsten Jämför Service på

www.stockholm.se ska utvecklas och hållas uppdaterad med relevant och jämförbar information.

Skolorganisation

Stockholm växer kraftigt och på flera platser är det nödvändigt att både bygga ut befintliga grundskolor samt att bygga nya. Det är viktigt att klara av att ta emot stora årskullar och hitta bra lösningar i de områden där tillväxten är som störst. I detta omställningsarbete ska skolorganisationen över tid anpassas till grundskolans stadier; låg-, mellan- och högstadium. Med en tydligt stadieindelad skola får Stockholms lärare bättre möjlighet att följa elevernas kunskapsutveckling och genomföra en korrekt betygssättning. Vid nybyggnation bör skollokaler utformas så att det är möjligt att enkelt ställa om dem till förskola för framtida behov.

Stockholms
stad